

KIẾN THỨC CƠ BẢN ÔN THI HKII-2019-2020
MÔN LỊCH SỬ 10

Bài 29 CÁCH MẠNG HÀ LAN VÀ CÁCH MẠNG ANH

Cách mạng tư sản Anh

a. Tình hình nước Anh trước cách mạng

- Kinh tế: +đầu thế kỉ XVII, nền kinh tế nước Anh phát triển nhất Châu Âu, ngoại thương phát triển mạnh, chủ yếu là bán len dạ và buôn bán nô lệ.
 - + Sự xâm nhập của chủ nghĩa tư bản vào trong nông nghiệp diễn ra mạnh mẽ.
 - Xã hội: Tư sản, quý tộc mới giàu lên nhanh chóng dần tư sản hóa trở thành tầng lớp quý tộc mới.
 - Chính trị: Chế độ phong kiến kìm hãm lực lượng sản xuất TBCN.
- => Mâu thuẫn giữa tư sản và quý tộc mới với các thế lực phong kiến phản động trở nên gay gắt. Cách mạng bùng nổ.

b. Diễn biến của cách mạng:

- + Năm 1642 – 1648: Nội chiến ác liệt (Vua – Quốc hội).
 - + Năm 1649: Xử tử Vua, nước cộng hòa ra đời -> cách mạng đạt đến đỉnh cao.
 - + 1653: Nền độc tài được thiết lập.
 - + Năm 1688: Quốc hội tiến hành chính biến, sau đó chế độ quân chủ lập hiến được xác lập.
- c. ý nghĩa : - Lật đổ chế độ phong kiến chuyên chế mở đường cho CNTB phát triển
- Mở ra thời kì quá độ từ chế độ phong kiến sang chế độ tư bản.
- d. Tính chất :-Là cuộc CMTS không triệt để.

BÀI 30

**CHIẾN TRANH GIÀNH ĐỘC LẬP
CỦA CÁC THUỘC ĐỊA ANH Ở BẮC MĨ**

1. Sự phát triển của chủ nghĩa Tư bản ở Bắc Mỹ. Nguyên nhân bùng nổ chiến tranh.

- Nửa đầu thế kỷ XVIII, 13 thuộc địa Anh được ra đời dọc bờ biển Đại Tây Dương.
- Giữa thế kỷ XVIII, nền công thương nghiệp TBCN ở đây phát triển.
- Sự phát triển kinh tế công, nông nghiệp thúc đẩy thương nghiệp, giao thông, thông tin, thống nhất thị trường, ngôn ngữ.
- Sự kìm hãm của Anh làm cho mâu thuẫn ở 13 thuộc địa trở nên gay gắt => bùng nổ chiến tranh.

2. Diễn biến chiến tranh và sự thành lập Hợp chủng quốc Hoa Kỳ.

Thời gian	Sự kiện
Cuối 1773	Sự kiện “chè Bô-xton” thổi bùng ngọn lửa chiến tranh ở Bắc Mỹ.
9-1774	Đại hội lục địa lần thứ nhất, yêu cầu Vua Anh bãi bỏ chính sách hạn chế công thương nghiệp.

4-1775	Chiến tranh giữa các thuộc địa với chính quốc bùng nổ.
5-1775	Đại hội lục địa lần thứ hai, quyết định thành lập “Quân đội thuộc địa”, cử Giooc-giơ Oa-sinh-ton làm tổng chỉ huy quân đội.
4-7-1776	Thông qua bản <i>Tuyên ngôn độc lập</i> tuyên bố thành lập Hợp chúng quốc Mỹ.
17-10-1777	Chiến thắng Xa-ra-tô-ga bước ngoặt của chiến tranh.
1781	Chiến thắng I-oóc-tao, một năm sau chiến tranh chấm dứt

3. Kết quả và ý nghĩa của chiến tranh giành độc lập.

- 9-1783 Hòa ước Vec-xai kí kết Anh chính thức công nhận nền độc lập của 13 thuộc địa ở Bắc Mỹ
- Năm 1787 thông qua Hiến Pháp củng cố vị trí nhà nước Mỹ.

* Ý nghĩa:

- Giải phóng Bắc Mỹ, thành lập quốc gia tư sản, mở đường cho CNTB phát triển ở Bắc Mỹ.
- Góp phần thúc đẩy CM chống phong kiến ở Châu Âu, phong trào đấu tranh giành độc lập ở Mỹ La tinh.
- Hạn chế: chưa xóa bỏ chế độ nô lệ và việc bóc lột giai cấp công nhân và nhân dân lao động.

BÀI 31 :CÁCH MẠNG TƯ SẢN PHÁP CUỐI THẾ KỶ XVIII

I. NƯỚC PHÁP TRƯỚC CÁCH MẠNG

1. Tình hình kinh tế xã hội:

a. Kinh tế:

- Nông nghiệp: Cuối thế kỷ XVIII, Pháp vẫn là nước nông nghiệp lạc hậu. Lãnh chúa, Giáo hội bóc lột nông dân nặng nề.
- Công thương nghiệp phát triển: Máy móc sử dụng ngày càng nhiều. Công nhân đông, sống tập trung. Buôn bán mở rộng với nhiều nước.

b. Chính trị – xã hội: Chia thành 3 đẳng cấp

- + Tầng lữ :} nắm đặc quyền không phải đóng thuế
- + Quý tộc: }
- + Đẳng cấp thứ ba: Gồm TS, Nông dân, bình dân. Họ làm ra của cải, phải đóng mọi thứ thuế, không được hưởng quyền lợi chính trị => Mâu thuẫn xã hội gay gắt.

2. Cuộc đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng:

Trào lưu *Triết học ánh sáng* dọn đường cho CM bùng nổ, định hướng cho một xã hội tương lai.

II. TIẾN TRÌNH CỦA CÁCH MẠNG

1. Cách mạng bùng nổ. Nền quân chủ lập hiến:

Thời gian	Sự kiện	Kết quả
-----------	---------	---------

5/5/1789	-Vua Lu-i XVI triệu tập Hội nghị ba đẳng cấp để tăng thuế và vay tiền.	- Đẳng cấp thứ ba phản đối
14/7/1789	- Quân chúng phá ngục Ba-xti	- Biểu tượng quyền lực của chế độ PK ở Pháp bị sụp đổ, chính quyền về tay phái Lập hiến.
Cuối 8/1789	-Quốc hội Lập hiến đã thông qua bản <i>Tuyên ngôn Nhân quyền và Dân quyền</i> .	-Cuộc sống của nhân dân lao động vẫn chưa được cải thiện.
9/1791	-Hiến pháp mới được thông qua	-Nền quân chủ lập hiến được xác lập. Vua Lu-I XVI tìm cách chống phá.
4/1792	-Chiến tranh giữa Pháp và liên quân Áo-Phổ bùng nổ	-Quốc hội tuyên bố “Tổ quốc lâm nguy”

2. Tư sản công thương cầm quyền. Nền cộng hòa được thiết lập: GV cho hs kẻ bảng thống kê sự kiện

Thời gian	Sự kiện	Kết quả
10/8/1792	- Quân chúng nổi dậy bắt giam Vua và Hoàng hậu.	- Chính quyền chuyển sang tay phái Girôngđanh nền Cộng hòa thứ nhất được thành lập.
21/1/1793	- Vua Lu-i XVI bị xử chém	- Nước Pháp đứng trước những khó khăn lớn
31/5 đến 2/6/1793	- Quân chúng cách mạng lật đổ phái Girôngđanh.	- Chính quyền chuyển sang tay phái Giacôbanh

3. Nền chuyên chính Giacôbanh đỉnh cao của cách mạng

- Chính quyền Gia-cô-banh đã đưa ra những biện pháp kịp thời, hiệu quả.
 - + Giải quyết ruộng đất cho nông dân, tiền lương cho công nhân.
 - + Thông qua hiến pháp mới, mở rộng tự do dân chủ.
 - + Ban hành lệnh “Tổng động viên”
 - + Xóa nạn đầu cơ tích trữ ...
- Phái Gia-cô-banh hoàn thành nhiệm vụ chống thù trong, giặc ngoài => CM đến đỉnh cao.
- Cuộc đảo chính ngày 27-7-1794 đã đưa chính quyền vào tay bọn phản động -> CM Pháp thoái trào.

III. Ý NGHĨA LỊCH SỬ CỦA CÁCH MẠNG PHÁP CUỐI THẾ KỶ XVIII

- Là cuộc cách mạng dân chủ tư sản điển hình.
 - + Lật đổ chế độ phong kiến cùng với những tàn dư của nó.
 - + Giải quyết được vấn đề dân chủ (ruộng đất cho nông dân, quyền lợi của công nhân)

- + Thị trường dân tộc thống nhất mở đường cho TBCN ở Pháp phát triển.
- + Giai cấp TS lãnh đạo, nhưng quần chúng quyết định tiến trình phát triển của cách mạng.
- Mở ra thời đại thắng lợi và củng cố quyền thống trị của giai cấp tư sản trên phạm vi thế giới.

BÀI 32. CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP Ở CHÂU ÂU

1. Cách mạng công nghiệp ở Anh

a. Nguyên nhân:

- Cách mạng TS nổ ra sớm
- Kinh tế TBCN phát triển mạnh
- Có hệ thống thuộc địa rộng lớn -> giai cấp TS tích lũy vốn, nhân công, kĩ thuật để đầu tư phát triển cách mạng công nghiệp.

b. Những phát minh máy móc

Ngành	Thời gian	Những phát minh
Công nghiệp nhẹ	1764	Giêm Ha-gri-vơ sáng chế ra máy kéo sợi Gien-ni
	1769	Ắc-crai-tơ chế tạo ra máy kéo sợi chạy bằng sức nước
	1779	Crôm-ton cải tiến máy kéo sợi, sợi nhỏ lại chắc
	1785	Ét-môn Các-rai chế tạo ra máy dệt chạy bằng sức nước
	1784	Giêm Oát đã phát minh ra máy hơi nước
Công nghiệp nặng	1735	Phát minh ra việc nấu than cốc...
	1784	Lò luyện gang đầu tiên được xây dựng
Giao thông vận tải	1814	Xti-phen-xơn chế tạo thành công chiếc đầu máy xe lửa đầu tiên

*Ý nghĩa của động cơ máy hơi nước :

- Nhờ có máy hơi nước mà các nhà máy có thể xây dựng ở bất cứ nơi đâu.
- Năng xuất lao động tăng.
- Giảm sức lao động cơ bắp con người.
- Lao động thủ công được thay thế dần bằng máy móc
- Khởi đầu cho quá trình công nghiệp hóa.

c. Kết quả:

- Từ sản xuất thủ công -> sản xuất bằng máy móc, là nước đầu tiên tiến hành công nghiệp hóa.
- Từ nước nông nghiệp -> nước công nghiệp phát triển nhất châu Âu.

2. Cách mạng công nghiệp ở Pháp, Đức (Giảm tải)

3. Hệ quả của cách mạng công nghiệp

- Về kinh tế

- + Sản xuất bằng máy móc, năng suất lao động tăng nhanh, hình thành các trung tâm công nghiệp, các thành phố lớn.

- + Thúc đẩy các ngành kinh tế khác phát triển

- Về xã hội

- + Hình thành 2 g/c cơ bản: giai cấp TS công nghiệp và giai cấp VS công nghiệp → mâu thuẫn gay gắt → VS đấu tranh chống TS.